

Sygnatura akt VIII C 157/16

\$%\$VIII/C/157/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Karolina Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2017 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa B. B.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powódki B. B. kwotę 3.288 zł (trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt osiem złotych);

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 315,53 zł tytułem stosunkowego zwrotu kosztów procesu.

VIII C 157/16

UZASADNIENIE

Powódka B. B. dochodziła od strony pozwanej Spółki Akcyjnej (...) z siedzibą w W. zapłaty kwoty 4.700 zł, nadto żądając zwrotu kosztów procesu według norm. W uzasadnieniu swojego żądania, sprecyzowanego podmiotowo i przedmiotowo w toku procesu, powódka podała, że dochodzi części należności uiszczonych na rzecz strony pozwanej tytułem wynagrodzenia za naukę języka angielskiego w szkole językowej. Wskazała, że przerwała naukę w szkole językowej z powodów rodzinnych, z uwagi na gwałtowne pogorszenie się stanu zdrowia jej matki, uniemożliwiające lub znacznie utrudniające przejazdy powódki z G. do W.. Powódka wskazywała ponadto, że została podstępnie wprowadzona w błąd przy zawieraniu umowy, albowiem zapewniano ją, że istnieje praktyka przedłużania czasu, w jakim miały być świadczone usługi nauczania, podczas gdy okazało się, że zgody na przedłużenie nauki o czas ponad 3 miesiące szkoła nie udziela, zaś powódce wyrażono zgodę na przedłużenie o 2 miesiące, co nie było dla powódki zadowalające. Powódka podniosła, że po zakończeniu umówionego czasu realizacji umowy zwróciła się do strony pozwanej o zwrot uiszczonych z góry kwoty za kurs językowy, napotykając odmowę.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie kosztów procesu według norm. Zarzuciła, że powódka ukończyła pierwszy z umówionych poziomów nauczania, którego koszt wynosił 1.575 zł, pobrała podręczniki ze szkoły po 128 zł każdy, jak też skorzystała z usługi first class za cenę 175 zł, natomiast zaprzestała uczęszczania do szkoły, zaś strona pozwana przez okres przewidziany w umowie pozostawała w gotowości do świadczenia usług nauczania, ponosząc z tego tytułu koszty działalności oraz obsługi multimedialnych, z których również powódka mogła korzystać przez internet. Pozwana zarzuciła, że powódka nie

wypowiedziała umowy, której okres realizacji został przedłużony jedynie o 2 miesiące. Zarzuciła także brak legitymacji czynnej po stronie powódki, twierdząc, że umowa była finansowana przez matkę powódki a nie przez samą powódkę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 października 2013 r. powódka B. B. zawarła z poprzednikiem prawnym strony pozwanej - Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W. – umowę o świadczenie kursu języka angielskiego. Usługi nauczania miały być świadczone dla powódki w okresie 20 miesięcy, pomiędzy 7 listopada 2013 r. a 7 lipca 2015 r., we W. przy ul. (...). Ustalono, że powódka skorzysta z usługi first class w dniu 7 listopada 2013 r. za wynagrodzeniem 175 zł, a nadto będzie korzystała z poziomów nauczania począwszy od drugiego, przy czym ceny za kolejne poziomy ustalono na: 2. poziom – 1.575 zł, 3. poziom – 1.386 zł, 4. poziom – 1.150 zł, poziomy od 5. do 7. – po 394 zł, przy czym zastosowano rabat, zmniejszając sumę do zapłaty do kwoty 5.294 zł. Zgodnie z § 3 pkt 14 warunków umowy, uczniowi przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy w formie pisemnej zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego o zleceniu, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. § 3 pkt 16 zastrzegł dla wszelkich zmian umowy formę pisemnego aneksu pod rygorem nieważności. Nadto zawierał normę, iż „oświadczenia co do treści umowy złożone drogą faksową lub elektroniczną nie wywołują skutków prawnych.

Dowód: - umowa z dnia 31 października 2013 r. – k. 20, 33

Regulamin ucznia niepublicznej placówki oświatowej (...), w której to placówce miał być świadczony kurs, przewidywał w § 3, że zalecana średnia intensywność w trakcie kursu to 4 zajęcia tygodniowo, co gwarantuje efektywne wykorzystanie wszystkich zajęć oraz rezerwy czasowe w postaci min. 2 tygodni w skali każdego poziomu potrzebnych na powtórzenie materiału albo wystąpienia losowych zdarzeń w trakcie kursu.

Dowód: -regulamin ucznia – k. 34

Początkowo umowa miała być sfinansowana z kredytu na zakup usług, w ramach umowy kredytowej zawartej przez matkę powódki T. B. z (...) Bank S.A. z siedzibą we W., jednakże po odstąpieniu od umowy kredytu przez T. B., powódka wpłaciła całość uzgodnionej ceny za kurs gotówką, którą w ramach darowizny (prezentu) wręczyła jej matka, przy czym kwota 252 zł została przez powódkę uregulowana z góry gotówką w dniu podpisania umowy.

Dowód: - umowa o kredyt – k. 21-23,33

- paragon

- przesłuchanie powódki na rozprawie w dniu 22 listopada 2016 r. – k. 99

Powódka skorzystała z usługi first class, ukończyła 2. poziom i wręczono jej dwa podręczniki.

Bezsporne

Po podpisaniu umowy stan zdrowia matki powódki gwałtownie się pogorszył. Obok istniejącego dotychczas stanu otępienia umiarkowanego z objawami depresyjnymi, u matki powódki wystąpiły objawy głębokiego otępienia w związku z chorobą Alzheimera. Powódka z tej przyczyny była zmuszona zamieszkać w G. w mieszkaniu matki, która, pomimo, że wymagała opieki, nie chciała przeprowadzić się do W.. Powódka w 2014 r. wszczęła wprawdzie postępowanie o ubezwłasnowolnienie swej matki T. B., jednak orzeczenie uwzględniające ten wniosek uprawomocniło się dopiero w kwietniu 2015 r.

Dowód: - karta informacyjna z 7.2.2011 r. – k. 63-64,

- zaświadczenie lekarskie z dnia 13.11.2014 – k. 42

- postanowienie Sądu Okręgowego w Legnicy z 18.03.2015 w sprawie

I Ns 381/14 – k. 39

- przesłuchanie powódki -

Powódka zgłaszała kilkakrotnie w szkole, iż ma trudności z regularnym uczęszczaniem na zajęcia, z uwagi na to, że pogorszył się gwałtownie stan zdrowia jej matki, co spowodowało, że powódka musiała ograniczyć wyjazdy z G. do W.. Powódka zwróciła się z prośbą o umożliwienie jej odbywania kursu w późniejszym, nieokreślonym kalendarzowo terminie, jednakże udzielono jej zgody na przedłużenie kursu jedynie o 2 miesiące, informując powódkę, iż jest to maksymalny okres przedłużenia kursu, zwyczajowo przyjęty w szkole.

Dowód: - printscreen programu komputerowego (...) k. 62

- zeznania świadka K. D. na rozprawie w dniu 22 listopada

2016 r. – k. 99

- przesłuchanie powódki na rozprawie w dniu 22 listopada 2016 r. – k. 99

Powódka do chwili wniesienia pozwu nie składała oświadczenia zawierającego literalne odstępnie od umowy o naukę bądź wypowiedzenie takiej umowy, natomiast pismem z dnia 25 października 2015 r. zwróciła się do strony pozwanej o zwrot środków wpłaconych za kurs, po uprzednim działaniu za pośrednictwem Prezesa Oddziału we W. Federacji (...). Strona pozwana odmówiła zapłaty, podnosząc, że pozostawała w gotowości ze świadczeniem usług, ponosząc koszty funkcjonowania szkoły, a nadto, że częściowo umowa została faktycznie zrealizowana.

bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Umowę łączącą strony należało zakwalifikować jako umowę nienazwaną o świadczenie usług, do której zastosowanie – na podstawie art. 750 k. c. – mają odpowiednio przepisy o zleceniu. Przepis art. 746 k. c. stanowi, że dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia, w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiszczyć przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.

Postępowanie dowodowe nie potwierdziło przytoczonej w pozwie okoliczności, jakoby powódka, zawierając umowę, działała pod wpływem błędu wywołanego podstępem pracownika strony pozwanej co do możliwości zawieszenia wykonywania umowy. A zatem umowa została skutecznie zawarta i nie była dotknięta nieważnością. Natomiast, zdaniem Sądu, powódka nie powinna zostać obciążona należnościami za niewykorzystane usługi i towary.

Zgodnie z art. 60 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).

Przewidziana w umowie forma pisemna dla złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu nie została zastrzeżona pod rygorem nieważności, gdyż rygor taki dotyczył wyłącznie oświadczeń o zmianie warunków umowy. Zdaniem Sądu, zachowanie się powódki, w szczególności złożenie wniosku o bezterminowe zawieszenie wykonywania umowy oraz zaprzestanie przez powódkę uczęszczania na zajęcia – pomimo niewyrażenia zgody na takie rozwiązanie – powinno – najpóźniej po upływie 2-miesięcznego okresu, na jaki umowa została jednostronnie przedłużona – zostać zrozumiane jako wypowiedzenie umowy, zwłaszcza w kontekście wystąpienia przez powódkę – za pośrednictwem Prezesa Federacji (...) Oddziału we W. – o zwrot opłaty za kurs.

Sąd dał wiarę wersji podawanej przez powódkę, która to wersja znalazła odzwierciedlenie w zeznaniach świadka K. D. jak też w treści printscreenu z programu komputerowego do obsługi uczniów szkoły, iż zgłaszała ona wielokrotnie, że istnieje nowa przeszkoda, nieistniejąca w dacie zawierania kontraktu, która znacznie utrudniała korzystanie powódce z pełni świadczeń. W ocenie Sądu, przeszkoda ta – gwałtowne pogorszenie się stanu zdrowia matki, potwierdzone dokumentacją medyczną i uprawdopodobnione okolicznością ostatecznego ubezwłasnowolnienia matki powódki z powodu choroby Alzheimera – spowodowała, że powódka nie mogła korzystać z zajęć w rozmiarze i w sposób sugerowany przez Szkołę w § 3 regulaminu ucznia (k. 34). Okoliczności te nie były zawinione przez powódkę, która nie mogła ich przewidzieć w chwili zawierania umowy. Podkreślić przy tym należy, iż zarzut strony pozwanej, że umożliwiało korzystanie z usług multimedialnych przez internet, jest chybiony, jako że podstawą nauczania był, zgodnie z umową jak i dla samej powódki, fizyczny udział w lekcjach.

Zastrzeżenie formy pisemnej dla oświadczenia o wypowiedzeniu miało jedynie walor dowodowy, jednakże obie strony wносиły o przesłuchanie świadków na okoliczności, które miały znaczenie dla oceny zaistnienia wypowiedzenia umowy przez powódkę.

Podlegało oddaleniu żądanie zapłaty w odniesieniu do należności za usługi, które bezspornie zostały wykorzystane przez powódkę i towary jej przekazane, tj. wynagrodzenia za poziom 2. nauczania języka, (1.575 zł), za usługę first class (175 zł) i ceny za 2 podręczniki (2x128 zł), przy uwzględnieniu nadto, iż z tego tytułu powódka już przy wniesieniu pozwu pomniejszyła żądanie w pewnym zakresie, wnosząc o zapłatę kwoty 4.700 zł a nie o zapłatę równowartości całej uiszczonej ceny 5.294 zł.

$$5.294 \text{ zł} - (1575 \text{ zł} + 175 \text{ zł} + 128 \text{ zł} + 128 \text{ zł}) = 3.288 \text{ zł}$$

Odnośnie zarzutu, iż strona pozwana poniosła koszty utrzymania przedsiębiorstwa w gotowości do świadczenia usług, należało go uznać za nieudowodniony co do wysokości. Z treści przytoczonego powyżej przepisu art. 746 k.c. wynika, iż strona pozwana mogłaby zatrzymać także pewne kwoty tytułem wydatków faktycznie poniesionych do chwili wypowiedzenia, jednakże ciężar wykazania wysokości tych wydatków spoczywał na stronie pozwanej i z obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. w tym kontekście strona pozwana się nie wywiązała należycie.

Jako bezzasadny Sąd ocenił również zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powódki. Powódka od początku procesu występowała w imieniu własnym, dochodząc zapłaty na swoją rzecz. Na rozprawie w dniu 22 listopada 2016 r. powódka oświadczyła wprawdzie, że wnosi pozew w imieniu i na rzecz swojej ubezwłasnowolnionej matki, jednakże nie dokonała zmiany podmiotowej powództwa w formie pisemnej – pomimo wezwania jej do usunięcia tego braku pod rygorem uznania bezskuteczności czynności procesowej. W wyznaczonym terminie powódka nie dokonała takiej zmiany, a zatem na chwilę zamknięcia rozprawy to powódka, a nie jej matka, była stroną procesu. Legitymacja czynna powódki wynikała z faktu, iż to ona była stroną umowy, co jednoznacznie wynika z treści. To powódka podpisywała umowę o naukę i była traktowana również w toku realizacji jako strona umowy. Pieniądze przez nią wydane na kurs pochodziły w istocie z darowizny otrzymanej od matki.

Stąd orzeczono jak w pkt. I i II wyroku. Zawarte w wyroku postanowienie o kosztach procesu znajduje podstawę art. 98 § 1 i 2 k.p.c. oraz w przepisach wyznaczających wysokość stawek wynagrodzenia radcy prawnego, obowiązujących w dacie wniesienia pozwu. Przy stosunkowym rozdzieleniu kosztów przyjęto, że powódka wygrała proces w 70 %. Powódka poniosła 100 zł opłaty od pozwu (pozostałe 150 zł podlega zwrotowi na podstawie art. 80 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), zaś strona pozwana 600 zł kosztów wynagrodzenia pełnomocnika – radcy prawnego, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 668,10 zł kosztów przejazdu pełnomocnika strony pozwanej do Sądu – w oparciu o spis tych kosztów.

$$100 \text{ zł} \times 70\% = 70 \text{ zł}$$

$$1285,10 \text{ zł} \times 30\% = 385,53 \text{ zł}$$

385,53 zł – 70 zł = 315,53 zł

A zatem pozostaje na niekorzyść powódki do zapłaty kwota 315,53 zł na rzecz strony pozwanej, o czym orzeczono jak w pkt. III wyroku.